

INAUGURACIJSKI GOVOR

Prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, rektor

18. listopada 2022.

Poštovani predsjedniče Republike Hrvatske, cijenjeni visoki uzvanici iz Hrvatske i inozemstva, prorektorice i prorektori, dekanice i dekani, poštovani profesori, dragi studenti, dame i gospodo,

Čast mi je poželjeti vam dobrodošlicu na inauguraciju rektora Sveučilišta u Zagrebu. Neću govoriti o veličini i značaju Sveučilišta u Zagrebu kako za grad Zagreb tako i za Republiku Hrvatsku, to ću ostaviti za Dan Sveučilišta koji nam se uskoro bliži. Govoriti ću o svojoj odluci da se kandidiram za poziciju rektora te o svojoj viziji razvoja Sveučilišta u Zagrebu. Ovaj dan – inauguracija rektora Sveučilišta u Zagrebu – je službeno završetak jednog poglavlja i otvaranja novog poglavlja razvoja Sveučilišta u Zagrebu, i to bazirano na demokratskoj promjeni vodstva. S nama je danas nekoliko visokih uzvanika koji su mi u proteklim mjesecima rekli da Sveučilište u Zagrebu u ovoj fazi prijenosa vlasti, pokazuje najviše demokratske standarde. Na tome hvala dosadašnjem rektoru i njegovom timu koji su me odmah nakon mog izbora uključili u gotovo sve procese, od rektorskih kolegija, sudjelovanja u radu rektorskog zbora, sastanaka s važnim delegacijama i sl.

Veliko hvala mom Građevinskom fakultetu s kojeg dolazim i gdje sam do 1. listopada ove godine obnašao funkciju dekana fakulteta. U moj uspjeh, da je nakon 103 godine visokoškolskog obrazovanja iz područja građevinarstva, Građevinski fakultet iznjedrio Rektora Sveučilišta u Zagrebu, utkan je i veliki doprinos djelatnika Građevinskog fakulteta. Hvala Vijeću tehničkog područja te fakultetima koji su na svojim Vijećima dali podršku mom programu, Geodetskom fakultetu, Fakultetu strojarstva i brodogradnje, Fakultetu kemijskog inženjerstva i Fakultetu prometnih znanosti.

Naravno hvala ide i dekanima koji su s 1. listopada 2022, završili svoj mandat, ali su sudjelovali u izboru rektora Sveučilišta u Zagrebu. Veliko hvala svim članovima Senata koji su podržali moj Program rada rektora za naredne četiri godine, program koji ima viziju modernog, prepoznatljivog i razvojnog sveučilišta, te koji od Uprave traži puno rada i odricanja kako bi se on i realizirao. Velika podrška koja je dobivena, pokazuje da sam dobio ogromno povjerenje, a to za mene i moj tim znači i veliku obvezu i odgovornost u vođenju vrlo složenog mehanizma kao što je Sveučilište u Zagrebu, sa svoje 34 sastavnice, s oko 7000 zaposlenih i oko 65 tisuća studenata. To je gotovo polovina svih studenata koji studiraju na sveučilištima u Hrvatskoj. Ostvareni rezultat na izborima je vjetar u leđa za daljnji rad u smjeru prema dobro isplaniranom i zacrtanom cilju za boljitak Sveučilišta.

Programom, koji je dobio veliku podršku, definiran je novi smjer Sveučilišta u Zagrebu i definiran je jasan zaokret i očekivanja. Moja osnovna postavka je da je student u središtu sveučilišne zajednice. Naša je obaveza studentima davati kvalitetne nastavne programe kroz koje će stjecati kompetencije kako bi nakon što diplomiraju bili ponosni što su završili studij na našem sveučilištu jer imaju povjerenje da će im ono biti velika odskočna daska u životu. Kvaliteta njihova obrazovanja jamstvo je razvoja jer će upravo ti mladi profesionalci, znanstvenici i umjetnici biti nositelji razvoja Republike Hrvatske ali i dati svoj doprinos razvoju općenito. Naravno, svi zajedno moramo raditi na tome da ih zadržimo u Republici Hrvatskoj, a tom izazovu ću posvetiti posebnu pozornost.

1. U životu vam se stvari dogode, ne kada to hoćete, nego kada ste na to spremni. Mandat u koji ulazim nimalo nije jednostavan. Najviše pitanja koje dobivam je s kojim strahovima ulazim u ovaj mandat, da li sam imao straha kandidirati se na mjesto rektora jednog od najvećih sveučilišta. Moj je odgovor bio: Jedino čega se trebamo plašiti u životu je sam strah. Kroz protekle godine svog znanstvenog i stručnog rada nikad se nisam libio uhvatiti u koštac s izazovima te čak ponekad otići u nesigurno područje da bih ga učinio sigurnim i mogućim.

Teška vremena stvaraju odlučne ljude jer čovjek ne stvara kad je sve dobro, već kad postoji potreba za unapređenjem. Strahova nemam, već izazove koje ćemo moj tim i ja rješavati. Bez izazova nema napretka ni razvoja. Na takav sam način djelovao i kao dekan Građevinskog fakulteta s kojeg dolazim, i tako ću djelovati kao rektor Sveučilišta u Zagrebu.

Kako je izrečeno u pjesmi Zvuk tišine, izvedenoj prije mog govora, manjak komunikacije uzrokuje neispravne i krive odluke. Danas se šutnja i tišina uvukla u društvo, a to nije dobro za razvoj. Nema razvoja ukoliko se ne propitkuje i ne istražuje. Na sveučilištu postoji veliki broj samozatajnih ljudi koji stvaraju vrhunske rezultate. Treba prepoznati njihov zvuk tišine te ih potaknuti da otvoreno sudjeluju u razvoju sveučilišta kako bi bilo još snažniji generator razvoja, kako grada Zagreba tako i Hrvatske. Samo zajedništvo, razumijevanje, uvažavanje i iskrenost može nam osigurati razvoj i jačanje naše pozicije.

2. Kada promatramo protekle dvije godine kao vrijeme krize, pandemija Covid i potres, posebice potres, pokazali smo da nemamo straha i da fakulteti mogu iznijeti ulogu koja je važna ne samo na razini Sveučilišta u Zagrebu, nego i na razini države. Ovu hrabrost koju smo pokazali pružajući pomoć stradalim građanima, mogu samo snažni fakulteti u okviru velikog sveučilišta. Nećete pronaći ni jedno sveučilište na svijetu koje se u vrijeme ovakvih prirodnih katastrofa, kao što su potresi, u cijelosti stavilo na raspolaganje državi kako bi se organizirao sustav. U to vrijeme vodio sam Građevinski fakultet koji je upravo imao ključnu ulogu u svim ovim aktivnostima.

Svi mi volimo da nas pamte po nečemu, no treba istaknuti, pamtiti će Vas po onome što ste podijelili s ljudima, a Sveučilište je kroz svoje sastavnice u aktivnosti oko potresa podijelilo ono najvrjednije što ima, svoje iskustvo, znanje, emociju i srčanost. To smo smatrali našom obvezom, jer akademska zajednica ne smije biti neiskorišteni kapital. Ovo je pokazatelj da se društvo može osloniti na Sveučilište u Zagrebu.

3. U izbor za rektora Sveučilišta u Zagrebu ušao sam s vizijom razvijanja Sveučilišta u Zagrebu kao međunarodno prepoznatljive, stožerne institucije Republike Hrvatske za stvaranje, diseminaciju i implementaciju znanja i inovacija, temeljenu na vrijednostima slobode, integriteta, izvrsnosti i stvaranja vrijednosti, transparentnosti i uključivosti, odgovornosti i sinergije za dobrobit studenata, zaposlenika, gospodarstva, javnog sektora i šire društvene zajednice.

Sveučilište u Zagrebu se i sada, kao i mnogo puta prije, nalazi u iznimnom društvenom i gospodarskom trenutku, suočeno s unutarnjim i vanjskim izazovima. U kontekstu globalizacije i interdisciplinarnosti obrazovanja i znanstvenih istraživanja te nužnog angažmana u rješavanju sve kompleksnijih društvenih problema i poticanja tehnološkog napretka, Sveučilište i njegove sastavnice nužno je ojačati i okrenuti novim perspektivama razvoja, interdisciplinarnim istraživanjima i programima, privlačenju studenata, nastavnika i istraživača, jačanju ugleda u domaćoj i međunarodnoj javnosti i stvaranju povoljnog okružja za izvrsnost na nastavnom i znanstvenom polju.

4. Velikih rezultata nema bez kvalitetne nastavne i znanstvene infrastrukture, a Sveučilište je pokazalo da postiže velike međunarodne rezultate, osvajajući vrlo često i najviše nagrade za svoje Inovacije koje su određenim dijelom zaživjele s transferom tehnologije na zahtjevna međunarodna tržišta. No, treba puno više napora uložiti u predstavljanje svojih dragocjenih rezultata, tada će i pozicije na rang listama izvrsnosti biti puno drugačije, a samim time i veća prepoznatljivost Sveučilišta. Svjesni smo, da za velike utrke trebamo kvalitetnu znanstvenu infrastrukturu da bismo bili još bolji, gdje poglavito mislim na kampuse Sveučilišta u Zagrebu koji već 20 godina čekaju trenutak da krenu s razvojem. Ovo je pored obnove zgrada oštećenih u potresu te studentske poliklinike jedan od glavnih prioriteta moga programa.

Postiže se velika izvrsnost na svim poljima našeg djelovanja, nastave, znanosti, istraživanja, stručnog te društveno korisnog rada.

Važno je istaknuti, da sve ovo nije moguće bez nesebičnog davanja djelatnika i uprava svih fakulteta, kao i djelatnika i uprave sveučilišta – oni su ključ uspjeha, njihova upornost, požrtvornost i inovativnost. Na novoj upravi sveučilišta je zadatak da sve ove aktivnosti budu dostupne, da ulaze u indikatore međunarodnih vrednovanja te da stvarna kvaliteta ovog velikog sveučilišta bude svima vidljiva. Za ovo smo sami odgovorni i sva ukazivanja na lošu sliku treba primiti kao konstruktivne prijedloge za poboljšanje.

5. Kao izabranom rektoru Sveučilišta u Zagrebu na meni je velika odgovornost osigurati kvalitetu studiranja, vratiti mu mjesto i položaj koje mu pripadaju kao jednom od najstarijih i najvećih sveučilišta u Europi, čiji su studenti i znanstvenici dokazali svoju izvrsnost diljem svijeta. Zato ću podupirati sve aktivnosti koje pripremaju studente da budu samouvjereni, kritični i inovativni, te spremni suočiti se sa svojom budućnošću na pozitivan i uspješan način. Na ovo ukazuje i Europska komisija proglašivši ovu godinu Europskom godinom mladih.

Sveučilište je mjesto prožimanja, susretanja i razmijene ideja kroz suradnju s drugim studentima i profesorima. Ono počiva na otvorenosti, interdisciplinarnosti, uvažavanju različitosti i promicanju kritičkog mišljenja. Istraživanje, stvaranje novih vrijednosti, rješavanje društvenih izazova, nove tehnologije, nova umjetnička djela – to je ono što sveučilište mora nuditi studentima. A kroz studiranje, studenti nauče težiti najvišim standardima izvrsnosti u znanosti i umjetnosti, raditi na inovativnim rješenjima, surađivati s kolegama, sagledavati društvo u cjelini. Moja želja i cilj je da studenti tijekom studiranja osjete ponos da su studenti Sveučilišta u Zagrebu i zajednice stručnjaka koji znanstvenim i umjetničkim djelovanjem oblikuju društvene procese i doprinose razvoju društva. Time će zaživjeti okosnica mojeg programa prema kojem su sloboda i integritet znanstvene misli i naprednog poučavanja orijentirani na studente i na poticanje otvorenog i umreženog Sveučilišta koje time postaje jamstvo gospodarskoga razvoja i kvalitete života.

6. Da bih se sve ovo realiziralo, neophodan je snažan tim hrabrih ljudi koji će se uhvatiti u koštac s izazovima koji stoje ispred Sveučilišta. Vizije i planovi modernog sveučilišta ne mogu se realizirati bez entuzijazma i velikog truda cijelog tima. S vrlo ambicioznim programom rektora, vrlo je važno bilo osnažiti resore vezane uz studente i studentske programe, posebno internacionalne, privlačenje sredstva iz dostupnih međunarodnih i domaćih programa, osnažiti suradnju s gospodarstvom, te podići kvalitetu i transparentnost rada digitalizacijom poslovnih procesa, provesti cjelovitu obnovu znanstvene infrastrukture oštećene u potresu te pokrenuti ulaganje u novu znanstvenu infrastrukturu – posebice na kampusu Borongaj u suradnji s gradom Zagrebom i resornim Ministarstvom znanosti i obrazovanja. U ovom svečanom činu inauguracije, predstaviti ću svoj tim prorektorica i prorektora naglašavajući njihov resor i fakultet s kojeg dolaze.

Prorektor za studente, preddiplomske i diplomske studije
Prof.dr.sc. Boris Brkljačić, Medicinski fakultet

Prorektor za znanost, istraživanje i poslijediplomske studije
Prof.dr.sc. Dubravko Majetić, Fakultet strojarstva i brodogradnje

Prorektor za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju
Prof.dr.sc. Jurica Pavičić, Ekonomski fakultet

Prorektor za inovacije, transfer tehnologije i suradnju s gospodarstvom
Prof.dr.sc. Tomislav Josip Mlinarić, Fakultet prometnih znanosti

Prorektorica za upravljanje kvalitetom i etiku
Izv.prof.dr.sc. Anamarija Musa, Pravni fakultet

Prorektor za organizaciju, infrastrukturni razvoj i ljudske potencijale
Prof.dr.sc. Tibor Pentek, Fakultet šumarstva i drvne tehnologije

Prorektor za poslovanje i digitalizaciju
Prof.dr.sc. Tomislav Bolanča, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije

Prorektorica za umjetnost, kulturu i međusveučilišnu suradnju
Red.prof.art. Jasenka Ostojić, Muzička akademija

Odabir prorektora ukazuje na cjelovit pristup razvoju Sveučilišta kroz razmjerno učešće svih područja istraživanja. Svako područje sudjeluje u upravljanju Sveučilištem putem svog prorektora, pri čemu su dva najveća područja: tehničko i društveno-humanističko, zastupljena u Upravi Sveučilišta s po dva prorektora, a ostala područja: prirodoslovno, biomedicinsko, biotehničko i umjetničko područje s po jednim prorektorom.

7. Poštovani visoki uzvanici, na kraju bih želio zahvaliti svojim prijateljima i najbližim suradnicima. Zahvalan sam im na podršci i otvorenosti i što sam uvijek mogao računati na njih kroz sve godine mog djelovanja kao profesora, znanstvenika i inženjera u području željezničke infrastrukture.

Želio bih zahvaliti svojoj obitelji koja me cijelo vrijeme podržavala u mom znanstvenom i profesionalnom napredovanju i u trenucima kad je bilo najteže, a uz njihovu pomoć dobivao sam i dobivam energiju za nove izazove. Nažalost, neki, za koje bih volio da su ovdje, danas nisu mogli biti s nama. Hvala i obiteljima mojih prorektora, koji su također podnijeli veliki teret i što su imali puno razumijevanja za uključivanjem njihovih najbližih u moj tim.

Moj koncept kod stvaranja tima bazirao se na dvije riječi, dobrota i ljubav. Jedino se dobrotom može stvoriti novo dobro, a upravo se kroz obrazovanje takvim pristupom stvaraju dobri ljudi koji će biti kreatori budućnosti Hrvatske i stvarati će novo dobro. Ako sve to radite iz ljubavi, a to znači da dajete cijeloga sebe, onda rezultat ne može izostati. Važno je samo da se ne umorimo na tom putu. Vlastita jedra moramo prilagoditi vjetru i sve prilike pretvoriti u uspjeh.

I na kraju želim s Vama podijeliti misao francuskog filozofa ANTONINA SERTILLANGESA

"Ako postanete netko, nadajte se iskušenjima svake vrste i pripremite se za kušanje njihova šarolika okusa: iskušenju ideala koji vam se čini što dalji što više ubrzavate hod prema njemu, iskušenju onih koji ne razumiju vaše riječi i sablažnjavaju se, iskušenju zavidnika koji vas smatraju bezobraznim jer ste prešli njihovu borbenu liniju, iskušenju dobrodušnih koji se daju pokolebati, sumnjaju u vas i odbacuju vas, iskušenju prosječnih, jer im smetate tihom afirmacijom jednoga višeg svijeta".

Svima vama još jednom veliko hvala što ste svojim dolaskom uveličali inauguraciji rektora Sveučilišta u Zagrebu i pokazali koliko Vam je stalo do najvećeg sveučilišta u Hrvatskoj.

Dozvolite mi da dijelom preuzmem i ulogu voditelja, te najavim glazbenu točku koju sam odabrao, a to je "Hrabri ljudi", koju će izvesti Filip Filipović, apsolvent Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu te *Vokalni ansambl studenata i alumna Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu*.